

Tiedekulma Haloo Suomi!

<https://www2.helsinki.fi/fi/tiedekulma/ohjelma/haloo-suomi>

Haloo politiikka

Tutki esittelysivun tekstejä: <https://www2.helsinki.fi/fi/tiedekulma/ohjelma/haloo-suomi/haloo-politiikka>

- a. Mihin keskustelijoiden asiantuntemus perustuu?
- b. Mihin aiheisiin toimittaja Marko Junkkari on erikoistunut?

KOLMEN SUUREN PALUU:

1. Mitä mieltä keskustelijat ovat: Merkitsikö aluevaalit kolmen suuren puolueen paluuta?
2. Mitkä nämä kolme suurta puoluetta ovat?
3. Millaiseksi perinteinen kolmen suuren järjestelmä kuvataan?
4. Millä aikavälillä nämä kolme suurta puoluetta olivat hallitsevassa asemassa?
5. Miksi aluevaali oli poikkeuksellinen vaali puolueiden kannatuksen kannalta?

ARVOKARTTA (8:38)

6. Mitä tarkoittaa gal-tan akseli?
7. Miten Vasemmistoliiton, keskustan ja perussuomalaiset sijoittuvat akseleille?
8. Miten arvoakselin merkitys politiikassa on muuttunut?
9. Mistä sisäinen hajonta perussuomalaisten ja keskustan vaalikonevastauksissa johtuu?
10. Miten puolueet ovat siirtyneet akseleilla viimeisen kymmenen vuoden aikana?
11. Mitä käytännön seurauksia keskustan vastausten hajonnasta on ollut?
12. Mistä oikeisto-vasemmisto jaossa on pohjimmiltaan kysymys Marko Junkkarin mukaan?
13. Miksi se ei välttämättä ole enää niin kiinnostava äänestäjien näkökulmasta?
14. Mistä politiikassa on perimmiltään kysymys Junkkarin mukaan?
15. Mikä ongelma aluevaaleissa hänen mukaansa oli?
16. Miksi sote-keskustelu tulee jatkumaan tulevaisuudessa eduskuntavaaleissa?

MIKÄ POLITIIKAN TEKEMISESSÄ ON MUUTTUNUT? (23:00)

17. Miten politiikka on Jenni Karimäen mukaan muuttunut?
18. Miten puolueiden ja yksittäisten poliitikkojen suhde lehdistöön on muuttunut ja miksi?
19. Missä puolueiden sisällä valta oli ennen?
20. Entä missä se on nyt?
21. Mitä politiikan henkilöityminen tarkoittaa ja miten se näkyy.
22. Miksi henkilöityminen näkyy Suomessa enemmän kuin Ruotsissa?
23. Miten hallitusohjelmien rooli on muuttunut ja miksi?

VAALIKONEET (39:00)

24. Mikä ongelma on vaalikoneissa?
25. Miksi arvokysymysten merkitys vaalikoneissa on kasvanut?
26. Mitä hyviä puolia vaalikoneissa on?

MITEN POLITIIKkaa VOISI PARANTAA? (48:30)

27. Miten suomalaista politiikkaa voisi parantaa?
28. Mikä ongelma Suomessa on hallitusohjelman ja koalition kertomisesta etukäteen?
29. Miten Karimäki luonnehtii politiikkaa?
30. Mitä on identiteettipolitiikkaa?

c. Näkyikö keskustelijoiden tausta jotenkin keskustelussa (toimittaja / Yliopistotutkija)?

d. Oliko jotain keskustelijoista vaikeampi tai helpompi ymmärtää kuin muita?

Kuuleeko toinen polvi

- Miksi ohjelmassa keskitytään nuoriin?
- Keitä keskustelijat ovat? Mihin heidän esittämänsä mielipiteet perustuvat? Mitä tieteenaloja he edustavat?
- Mihin sukupolveen koet kuuluvasi? Mikä on sinun sukupolveasi määrittävä sukupolvikokemus?
- Millaisia ovat sukupolvia jakavat eettiset kysymykset? Miksi? Miksi asia on tärkeä?
- Voidaanko ilmastonmuutosta pitää sukupolvikysymyksenä? Millä perusteella ei?
- Millaiset asiat ovat tyyppillisiä sukupolvikysymyksiä politiikassa?
- Miten politiikassa voitaisiin yrittää saada kuuluviin tulevien sukupolvien ääni? Millaisia kokeiluja on ollut ja mikä niiden anti on ollut?
- Miksi demokratiassa pitää olla perustuslain tuomia suojia?
- Millaisia ongelmia Tuija Siltamäki näkee edustuksellisessa demokratiassa?
- Mikä merkitys kuvilla vaikuttamisella ja sosiaalisella medially on poliittisessa keskustelussa?
- Millaisia sukupolvien välisiä konfliktitilanteita/kuiluja Mikko Salasuo esittää esimerkkeinä?
- Mitä tarkoittaa vaurauden kaaren katkeaminen? Entä ylisukupolvinen köyhyys?
- Miksi nuorten kannattaisi olla kiinnostuneita eläkkeistä? Miksi eläkekysymyksillä on kuitenkin vaikea saada massoja liikkeelle?
- Mitä hyvää ja huonoa tutkijat näkevät nuorisovaltuustojen toiminnassa?

Mistä puhumme, kun puhumme velasta?

- Keitä keskustelijat ovat? Mihin heidän esittämänsä mielipiteet perustuvat? Mitä tieteenaloja he edustavat?
- Mitä tarkoittaa julkinen velka? Miten se eroaa valtion velasta?
- Mitä eroa on yksityishenkilön velalla ja julkisella velalla?
- Paljonko Suomen valtiolla on velkaa? Miten sen määrä suhteessa bruttokansantuotteeseen on kehittynyt?
- Millaisessa tilanteessa/miksi valtion velkaantuminen voi olla hyvästä?
- Miksi velan määrä on kasvanut kovasti 1970-luvulta lähtien?
- Miksi velkaa pidetään nykyään vähemmän vaarallisena kuin aiemmin?
- Miten ja miksi keskuspankit, esim. EKP, ovat pyrkineet pitämään korkoja alhaalla?
- Miksi inflaatio on nyt paljon korkeampaa kuin pitkään aikaan?
- Mitä tarkoittaa reaalikorko?
- Millaisia keinoja keskuspankeilla on saada inflaatio aisoihin?
- Millaisia eroja on ollut Euroopan ja Yhdysvaltojen koronakriisin hoidossa?
- Mitä talouden elvytys tarkoittaa?

- Mikä on vihreä siirtymä ja kannattaisiko sitä rahoittaa velkarahalla?
- Mitä kestävyysvaje tarkoittaa ja miksi se on huolenaihe?
- Miksi Italia ja sen velkaantuminen mainitaan ohjelmassa erityisenä ongelmana?
- Mitä Suomen velalle pitäisi keskustelijoiden mielestä tulevaisuudessa tehdä?